

**COMBATAREA CORUPȚIEI ÎN CADRUL
MINISTERULUI AFACERILOR INTERNE
AL REPUBLICII MOLDOVA PRIN PRISMA
UNOR MĂSURI EFICIENTE**

Marcel BOȘCANEANU,
doctor în drept

Obiectul prezentului studiu îl constituie reflecțiile pur subiective ale autorului prin analiza prevenirii și combaterii fenomenului de corupție în cadrul Ministerului Afacerilor Interne din Republica Moldova. Articolul prezintă o viziune a doctriinarilor în drept și a funcționarilor publici cu statut special, care, bazându-se pe experiența proprie, încearcă să prezinte o abordare nouă și obiectivă a acestei „probleme” prin expunerea analitică a unor măsuri eficiente în vederea soluționării chestiunii date. Identificarea unor mijloace care să stabilească condițiile de eradicare a corupției din cadrul Ministerului Afacerilor Interne are relevanță în ridicarea imaginii poliției în societate.

Cuvintele-cheie: prevenire, corupție, etică, poliție, funcționar public cu statut special, Ministerul Afacerilor Interne.

**COMBATING CORRUPTION IN THE
MINISTRY OF HOME AFFAIRS OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA THROUGH
PRISM OF EFFECTIVE MEASURES**

Marcel BOȘCANEANU,
PhD

The object of the present study is the purely subjective reflections of the author through the analysis of preventing and combating the phenomenon of corruption within the Ministry of Internal Affairs of the Republic of Moldova. The article presents a vision of legal doctrinaires and civil servants with special status, who, based on their own experience, try to present a new and objective approach to this “problem” by analytically exposing effective measures to solve this problem. The identification of means to establish the conditions for the eradication of corruption within the Ministry of Internal Affairs is relevant in raising the image of the police in society.

Keywords: prevention, corruption, ethics, police, civil servant with special status, Ministry of Internal Affairs.

Introducere. Importanța problemei abordate este determinată de faptul că Republica Moldova se află în perioada de tranziție spre un stat democratic și de drept. Iar, la etapa actuală, când în societate tot mai frecvent se discută necesitatea reformării Ministerului Afacerilor Interne, dar și a întregului sistem judiciar, statul, reprezentat prin organele sale de resort, trebuie să pună accentul nu pe combaterea fenomenului de corupție, dar pe prevenirea acestui flagel.

Aderarea R. Moldova la Uniunea Europeană presupune o serie de măsuri premergătoare destinate să așeze administrația publică centrală (din care face parte și Ministerul Afacerilor Interne) pe un făgaș al legalității, predictibilității și

Introduction. The importance of the approached issue is determined by the fact that the Republic of Moldova is in the period of transition to a democratic and rule of law state. And, at the current stage, when society is increasingly discussing the need to reform the Ministry of Internal Affairs, but also the entire judiciary, the state, represented by its relevant bodies, must focus not on combating corruption, but on preventing this scourge.

Moldova’s accession to the European Union involves a series of preliminary measures aimed at placing the central public administration (including the Ministry of Internal Affairs) on a path of legality, predictability and security. In this

siguranței. În acest context, lupta împotriva corupției din cadrul Ministerului Afacerilor Interne reprezintă un obiectiv esențial.

Metode și materiale aplicate. În procesul elaborării acestui articol, urmărind scopul obținerii unor rezultate utile și eficiente pentru doctrină și practică în materia combaterii corupției în cadrul Ministerului Afacerilor Interne au fost utilizate următoarele metode de cercetare științifică: analiza sistemică, logică, comparativă, sinteza și nu în ultimul rând cea juridică. Materialele folosite sunt: actele legislative și cele normative ale Republicii Moldova în domeniu. Utilizarea metodelor și materialelor nominalizate au determinat studierea complexă și multilaterală a subiectului în cauză.

Obiectivele studiului constau în cercetarea multilaterală și complexă a problemelor ce țin de prevenirea corupției în cadrul Ministerului Afacerilor Interne din Republica Moldova, prin a evidenția cauzele care generează manifestările criminale ale unor polițiști, a condițiilor care le favorizează, astfel încât acestea să nu aibă loc ori să se producă într-o măsură limitată, socialmente tolerabilă.

Rezultate obținute și discuții. Actualmente, în contextul integrării europene, problematica fenomenului corupției pentru Republica Moldova rămâne a fi una dintre cele mai importante. Or, actuala criză social-economică, politică, pe lângă alți factori, este condiționată în mare parte și de nivelul înalt al corupției din țară. În prezent, problema corupției rămâne a fi pentru Republica Moldova una dintre cele mai grave, dacă mai ținem cont și de „furtul miliardului”, catalogat de mulți economiști, politicieni și experți ca furtul secolului. Îngrijorările societății față de problema corupției sunt generate nu doar de relevanța acestei probleme, dar și de eficiența politicilor și acțiunilor realizate în scopul prevenirii acestui flagel [1, p.56].

La nivel național, conform sondajelor de opinie, fenomenul corupției este perceput printre principalele probleme cu care se confruntă actualmente Republica Moldova. Datele „Barometruului de Opinie Publică” din aprilie 2015 (dar și ulterioarele – n.n.), realizat de Institutul

context, the fight against corruption within the Ministry of Internal Affairs is a key objective.

Methods and materials applied. In the process of elaborating this article, aiming to obtain useful and efficient results for doctrine and practice in the fight against corruption within the Ministry of Internal Affairs, the following scientific research methods were used: systemic, logical, comparative analysis, synthesis and last but not least legal. The materials used are: legislative and normative acts of the Republic of Moldova in the field. The use of the nominated methods and materials determined the complex and multilateral study of the subject in question.

The objectives of the study are multilateral and complex research on corruption prevention issues within the Ministry of Internal Affairs of the Republic of Moldova, by highlighting the causes that generate criminal manifestations of some police officers, the conditions that favor them, so that they do not occur or to occur to a limited, socially tolerable extent.

Results obtained and discussions. Currently, in the context of European integration, the issue of corruption for the Republic of Moldova remains one of the most important. However, the current socio-economic, political crisis, along with other factors, is largely conditioned by the high level of corruption in the country. Currently, the issue of corruption remains one of the most serious for the Republic of Moldova, if we take into account the “theft of the billion”, categorized by many economists, politicians and experts as the theft of the century. Society’s concerns about corruption are generated not only by the relevance of this issue, but also by the effectiveness of policies and actions taken to prevent this scourge [1, p.56].

At the national level, according to opinion polls, the phenomenon of corruption is perceived as one of the main problems currently facing the Republic of Moldova. The data of the “Public Opinion Barometer” from April 2015 (but also the following ones – n.n.), carried out by the Institute of Public Policies, show that the fight against corruption is considered by the respondents the

de Politici Publice, demonstrează că lupta împotriva corupției este considerată de respondenți principala acțiune ce necesită a fi efectuată pentru a ameliora situația social-economică din țară [9, p.9]. Potrivit Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului din 27.12.2012, poliția este o instituție publică specializată a statului, în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor [4]. Rolul poliției într-un stat de drept este unul fundamental.

De-a lungul timpului, funcția sau calitatea de polițist a fost una nobilă și beneficia de o reputație incontestabilă. În ultima perioadă, spre regretul nostru, imaginea poliției a fost semnificativ afectată, fapt prin care credibilitatea în această instituție din partea cetățenilor s-a diminuat. Acest lucru se datorează inclusiv actelor de corupție care mai persistă în rândurile polițiștilor, ineficacitatea prevenirii, investigării și descoperirii mai multor infracțiuni și contravenții, comportamentul necorespunzător și contrar eticii profesionale în societate și în fața presei etc.

La etapa actuală imaginea angajaților Ministerului Afacerilor Interne urmează a fi vizată de toți polițiștii, funcționarii publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne în funcție, dar nu în ultimul rând și de tinerii studenți și angajați la aceste funcții – absolvenții programelor de studii, cursurilor de formare inițială din cadrul Academiei „Ștefan cel Mare”. Toți împreună au obligația morală de a depune toate eforturile pentru a redobândi din nou acea încredere de odinioară a simplului cetățean, de apărător al drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, în autoritățile administrative și instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne.

Corupția a afectat buna desfășurare a activității practice în toate organele de drept, inclusiv în cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Acest fapt alarmează întreaga societate. De aceea, ține de silința întregului corp de polițiști de a lupta cu acest flagel. O mare speranță în această luptă

main action that needs to be taken to improve the socio-economic situation from the country [9, p.9]. According to the Law on Police activity and the status of the police officer of 27.12.2012, the police is a specialized public institution of the state, subordinated to the Ministry of Internal Affairs, which has the mission to defend the fundamental rights and freedoms of the person through maintenance, insurance and restoration of public order and security, prevention, investigation and detection of crimes and contraventions [4]. The role of the police in a state governed by the rule of law is a fundamental one.

Over time, his position or quality as a police officer was noble and he had an undeniable reputation. Lately, unfortunately, the image of the police has been significantly affected, which has diminished the credibility of the institution in this institution. This is also due to the corruption that still persists among police officers, the ineffectiveness of preventing, investigating and detecting several crimes and contraventions, inappropriate behavior and contrary to professional ethics in society and in front of the press, etc.

At the current stage, the image of the employees of the Ministry of Internal Affairs is to be targeted by all police officers, civil servants with special status within the Ministry of Internal Affairs, but not least by young students and employees in these positions - graduates of study programs, courses of initial training within the “Ștefan cel Mare” Academy. All together have the moral obligation to make every effort to regain that former trust of the ordinary citizen, defender of the fundamental rights and freedoms of the person, in the administrative authorities and institutions subordinated to the Ministry of Internal Affairs.

Corruption has affected the smooth running of all legal bodies, including the Ministry of Internal Affairs. This alarms the whole of society. That is why the whole police force is struggling to fight this scourge. A great hope in this fight is attributed to the new students, trainees, graduates of the “Ștefan cel Mare” Academy and employees of the Ministry of Internal Affairs. However, they

este pusă pe seama proaspeților studenți, cursanți, absolvenți ai Academiei „Ștefan cel Mare” și angajați din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Or, aceștia trebuie să demonstreze perseverență în această luptă de imagine de acum înainte de a accede în funcția de polițist, pentru ca la etapa corespunzătoare să poată activa în condiții de maximă legalitate și independență în luarea deciziilor.

Corupția reprezintă un fenomen cu valențe multiple, care poate fi analizată din mai multe puncte de vedere, relevându-se numeroase forme, trăsături și moduri de manifestare. Corupția în poliție este reprezentată sub mai multe forme ca: abuzul de putere sau abuzul de serviciu, corupere pasivă, traficul de influență, neglijența în serviciu etc., în scopul satisfacerii unor interese personale sau de grup, poliția fiind privită de fiecare dată depravată. Existența corupției în cadrul Ministerului Afacerilor Interne se datorează sărăciei, instabilității sociale și politice, inclusiv lipsei eticii profesionale individuale a polițistului.

Prin urmare, la etapa actuală, când sistemul organelor afacerilor interne iarăși este sub tentația de a fi supus unor noi reformări, statul, reprezentat prin organele sale de resort, trebuie să pună accentul nu pe combaterea fenomenului de corupție, ci pe prevenirea acestui flagel.

Prevenirea corupției în cadrul Ministerului Afacerilor Interne semnifică înlăturarea cauzelor care generează manifestările ilegale ale unor polițiști, a condițiilor care le favorizează, astfel încât aceasta să nu aibă loc ori să se producă într-o măsură limitată, socialmente tolerabilă. În acest context, ne exprimăm dezacordul cu deviza „Toleranță zero față de corupție”, or ține de obligația statului să stabilească care sunt condițiile acestui fenomen, ce-i determină pe polițiști să comită acte coruptibile, din care motive și ce urmează a fi realizat pentru a soluționa această problemă.

Astfel, în viziunea noastră, pentru a eradică fenomenul de corupție din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, sunt necesare o serie de modificări esențiale, care pot fi exprimate prin următorii pași ce urmează a fi întreprinși:

1. *Majorarea salariilor lucrătorilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.* Oricât s-ar vorbi în societate despre salariile majorate ale polițiștilor

must show perseverance in this image struggle from now on before entering the position of police officer, so that at the appropriate stage they can act in conditions of maximum legality and independence in decision-making.

Corruption is a phenomenon with multiple valences, which can be analyzed from several points of view, revealing many forms, features and ways of manifestation. Corruption in the police is represented in several forms such as: abuse of power or abuse of office, passive corruption, influence peddling, negligence in the service, etc., in order to satisfy personal or group interests, the police being seen every time depraved. The existence of corruption in the Ministry of Internal Affairs is due to poverty, social and political instability, including the lack of individual professional ethics of the police officer.

Therefore, at the present stage, when the system of internal affairs bodies is again tempted to undergo further reforms, the state, represented by its relevant bodies, must focus not on combating corruption, but on preventing this scourge.

Preventing corruption within the Ministry of Internal Affairs means removing the causes that generate the illegal manifestations of some police officers, the conditions that favor them, so that it does not take place or occur to a limited extent, socially tolerable. In this context, we disagree with the motto “Zero tolerance for corruption”, or it is the obligation of the state to determine the conditions of this phenomenon, which causes police officers to commit corrupt acts, for what reasons and what is to be made to solve this problem.

Thus, in our view, in order to eradicate the phenomenon of corruption within the Ministry of Internal Affairs, a series of essential changes are needed, which can be expressed through the next steps to be taken:

1. *Increasing the salaries of workers within the Ministry of Internal Affairs.* Although there is no talk in society about the increased salaries of police officers compared to other categories of officials, the salary, however, is a key aspect of the personal independence of police officers. However, a police officer cannot carry out his activity

comparativ cu alte categorii de funcționari, salarizarea este totuși un aspect-cheie al independenței personale a polițiștilor. Or, nu poate un polițist să-și desfășoare activitatea în condiții normale când acesta nu este asigurat material de stat. Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului din 27.12.2012, în art.10, prevede că poliția este finanțată de la bugetul de stat și din alte surse neinterzise de lege. În acest moment actul normativ național ce stabilește modalitatea de salarizare în sectorul bugetar este Legea nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar [7]. În această ordine de idei, preliminar calculând, salariul net al unui polițist simplu constituie circa 7-8 mii de lei. Bineînțeles, această sumă este cu mult mai mare decât cea pe care o primeau polițiștii în trecut. Iar odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (unde fac parte și polițiștii) în trimestrul IV al anului 2020 câștigul salarial mediu lunar a constituit 7949, salariul s-a majorat în jur de 20 procente [11]. Dar aici trebuie să menționăm că acesta este salariul mediu, însă dacă luăm pe categorii în parte, unii primesc salariu și sub 7000, ba chiar și mai puțin. Totuși considerăm că statul ar trebui să majoreze substanțial cuantumul acestora, pentru ca polițiștii să nu fie tentați de a comite acte coruptibile întru asigurarea bunăstării minime. Concomitent, apreciem că modificările legislative prin adoptarea legii din 2018 au fost benefice.

Nu trebuie omis nici prevederile legale care restricționează posibilitatea polițistului de a desfășura alte activități remunerate decât serviciul de bază. Așadar, conform art.53 alin.(1) lit.c) din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne din 16.12.2016, funcționarul public cu statut special nu are dreptul să desfășoare alte activități remunerate pe bază de contract individual de muncă sau alt contract civil în cadrul unor societăți comerciale, cooperative, întreprinderi de stat sau municipale, precum și în cadrul unor organizații necomerciale din sectorul privat sau public, a căror activitate este controlată, subordonată sau, în anumite privințe, este de competența autorității

under normal conditions when he is not provided with state material. The law on the activity of the Police and the status of the police officer from 27.12.2012, in art.10, stipulates that the police is financed from the state budget and from other sources not prohibited by law. At the moment, the national normative act that establishes the way of remuneration in the budgetary sector is Law no. 270 of 23.11.2018 regarding the unitary salary system in the budgetary sector [7]. In this order of ideas, preliminary calculating, the net salary of a simple policeman is about 7-8 thousand lei. Of course, this amount is much higher than the one that the police received in the past. And with the entry into force of Law no. 270 of 23.11.2018 on the unitary salary system in the budgetary sector (where the police are also part) in the fourth quarter of 2020 the average monthly salary was 7949, the salary increased by about 20 percent [11]. But here we must mention that this is the average salary, but if we take into account the categories, some receive a salary even below 7000, even less. However, we believe that the state should substantially increase their amount, so that police officers are not tempted to commit corrupt acts to ensure the minimum welfare. At the same time, we appreciate that the legislative changes by adopting the 2018 law have been beneficial.

The legal provisions that restrict the possibility of the police officer to carry out other remunerated activities than the basic service should not be omitted either. Therefore, according to art.53 paragraph 1 letter c) of the Law on civil servants with special status within the Ministry of Internal Affairs of 16.12.2016, the civil servant with special status does not have the right to carry out other remunerated activities on the basis of individual employment contract or other civil contract in commercial companies, cooperatives, state or municipal enterprises, as well as in non-commercial organizations in the private or public sector, whose activity is controlled, subordinated or, in certain respects, within the competence of the authority in which the official is employed, *except for scientific, didactic, creative* and state representation

în care funcționarul este angajat, *cu excepția activităților științifice, didactice, de creație și de reprezentare a statului în societățile economice* [5]. Specificul acestor restricții legale îi limitează pe polițiști, funcționari publici cu statut special doar la funcția de bază, ceea ce denotă imposibilitatea acumulării de mijloace de existență din alte direcții de activitate, unica sursă constituind salariul.

Concomitent, ținem să menționăm că, potrivit rapoartelor Comisiei Europene pentru eficiență în Justiție, nivelul de salarizare a polițiștilor din Republica Moldova, după Ucraina, este cel mai mic din Europa. În această ordine de idei, reieșind din conținutul prevederilor normative, precum și din situația de facto existentă în sfera salarizării polițiștilor, raportate la necesitățile minime necesare ale acestora, obiectiv considerăm că salariul de funcție al unui polițist din inspectoratele teritoriale fără funcții administrative trebuie să fie nu mai mic de 10 mii lei.

Totodată, în același context, considerăm că statul trebuie să soluționeze problema locativă a polițiștilor care nu dispun de un asemenea spațiu, sau eventual să îmbunătățească condițiile de trai prin implementarea unor politici sociale, după modelul reușit inițiat de sistemul judecătoresc. Spre exemplu, în anul 2012, Consiliul Superior al Magistraturii din Republica Moldova a aprobat lista angajaților instanțelor judecătorești din mun. Chișinău și a altor judecători cu domiciliul în mun. Chișinău, precum și a angajaților Consiliului Superior al Magistraturii care necesită îmbunătățirea condițiilor de trai [2]. De menționat că asemenea proiecte au fost într-un final reușite, iar familiile unor magistrați au fost asigurate cu spații locative. În acest context, ar fi binevenit crearea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne a unei liste/ baze de date a angajaților care necesită îmbunătățirea condițiilor de trai. Da, într-adevăr o bună parte a problemei a fost rezolvată prin recompensarea taxei pentru chirie a imobilelor, ceea ce semnifică un element plauzibil.

Deci, în cazul polițiștilor, soluția ar fi punerea la dispoziție a unor imobile de protocol (de serviciu sau sociale) sau construcția unor complexe locative, unde polițiștii ar putea să achiziționeze

activities in economic societies [5]. The specificity of these legal restrictions limits the police officers, civil servants with special status only to the basic position, which denotes the impossibility of accumulating means of subsistence from other directions of activity, the only source being the salary.

At the same time, we would like to mention that, according to the reports of the European Commission for Justice Efficiency, the salary level of police officers in the Republic of Moldova, after Ukraine, is the lowest in Europe. In this order of ideas, based on the content of the normative provisions, as well as the de facto situation existing in the sphere of police officers' salaries, related to their minimum necessary needs, we objectively consider that the official salary of a police officer from territorial inspectorates without administrative functions must be not less than 10 thousand lei.

At the same time, in the same context, we believe that the state must solve the housing problem of police officers who do not have such a space, or possibly improve living conditions by implementing social policies, following the successful model initiated by the judiciary. For example, in 2012, the Superior Council of Magistracy of the Republic of Moldova approved the list of employees of courts in Chisinau and other judges domiciled in Chisinau, as well as employees of the Superior Council of Magistracy who need to improve living conditions [2]. It should be mentioned that such projects were finally successful, and the families of some magistrates were provided with housing. In this context, it would be welcome to create within the Ministry of Internal Affairs a list / database of employees who need to improve their living conditions. Yes, indeed a good part of the problem has been solved by rewarding the rental tax of real estate, which means a plausible element.

So, in the case of police officers, the solution would be the provision of protocol buildings (service or social) or the construction of housing complexes, where police officers could purchase these homes at a cost price with the possibility of staggering payments or offering possibilities cred-

aceste locuințe la un preț de cost cu posibilitatea eșalonării plăților sau oferirea posibilităților de creditare în condiții avantajoase.

2. *Formarea aptitudinilor și calităților de polițist la faza incipientă de formare inițială.* Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, fiind unica instituție de învățământ superior din cadrul Ministerului Afacerilor Interne care realizează instruirea candidaților, angajaților la formarea inițială ce vor ocupa funcții de funcționar public cu statut special [3], împreună cu autoritățile administrative și instituțiile din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, trebuie să selecteze din start doar acele persoane, candidați la funcția de polițist, care sunt integre, dispun de un bagaj vast de cunoștințe în materia dreptului și sunt motivate spiritual de a îmbrățișa o asemenea profesie.

Ministerul Afacerilor Interne, mai ales acum, are nevoie de persoane integre, devotate culturii juridice și profesionalismului, de oameni cu verticalitate care ar face față oricărei tentații în cadrul atribuțiilor de serviciu, dar și oricărei presiuni din partea politicului și societății civile. Potrivit raportului de activitate al Centrului Național Anticorupție (CNA) pe anul 2019, cazuri de corupție constatate în cadrul Ministerului Afacerilor Interne au fost în număr de 56, pentru săvârșirea infracțiunilor de corupție și conexe corupției, Centrul a identificat și cercetat penal 45 de inspectori de poliție. Totodată, ofițerii de urmărire penală au finalizat 596 de cauze penale. Din ele, 267 în privința a 331 de persoane au fost deferite justiției, dintre care 253 – în privința a 312 învinuiți le-au constituit cauzele penale pornite pe infracțiuni de corupție și conexe acestora. Referitor la cauzele penale finalizate și expediate instanței de judecată din cadrul organelor de drept fac parte 40 de persoane, dintre care 31 – colaboratori ai MAI [10, p.10-12]. Finalitatea examinării unor asemenea categorii de infracțiuni comise de anumiți subiecți speciali (polițiști), prezintă interes sporit pentru întreaga societate, care așteaptă justiție echitabilă, corectă de la organele de drept. Îmbucurător este faptul că în urma analizei rapoartelor privind activitatea CNA pentru anul 2019, datele statistice pentru anii 2018, 2017 și, în special, 2019 confirmă un nivel mai scăzut al

it on favorable terms.

2. *Training of police skills and qualities at the initial phase of initial training.* The “Ștefan cel Mare” Academy of the Ministry of Interior, being the only higher education institution within the Ministry of Internal Affairs that trains candidates, employees in initial training who will hold positions of civil servant with special status [3], together with administrative authorities and institutions subordinated to the Ministry of Internal Affairs, must select from the outset only those persons, candidates for the position of police officer, who are honest, have a vast background of knowledge in the field of law and are spiritually motivated to embrace such a profession.

The Ministry of Internal Affairs, especially now, needs honest people, devoted to legal culture and professionalism, people with verticality who would face any temptation in their duties, but also any pressure from politics and civil society. According to the activity report of the National Anticorruption Center (CNA) for 2019, there were 56 corruption cases found within the Ministry of Internal Affairs, for committing corruption and corruption-related crimes, the Center identified and criminally investigated 45 police inspectors. At the same time, the criminal investigation officers completed 596 criminal cases. Of these, 267 in respect of 331 persons were brought to justice, of which 253 - in respect of 312 defendants were criminal cases initiated on corruption offenses and related to them. Regarding the criminal cases completed and sent to the court within the law enforcement bodies, there are 40 persons, out of which 31 - collaborators of the Ministry of Interior [10, p.10-12]. The purpose of examining such categories of crimes committed by certain special subjects (police officers) is of great interest to society as a whole, which expects fair, just justice from the rule of law. It is gratifying that as a result of the analysis of the Reports on the activity of the CNA for 2019, the statistical data for 2018, 2017 and, in particular, 2019 confirm a lower level of corruption offenses committed by police officers.

Systematizing the mentioned, in order not

infrafracțiunilor de corupție comise de polițiști.

Sistematizând cele menționate, pentru a nu admite pe viitor asemenea situații, considerăm că cadrele didactice, formatorii, trebuie să pună accentul pe motivarea studenților, audienților în scopul promovării corectitudinii tuturor acțiunilor ce intră în competența poliției. În acest sens, la discipline ca „Etica și deontologia poliștilor”, „Prevenirea infracțiunilor de corupție” este binevenită și salută mărirea numărului de ore.

3. *Verificarea, testarea integrității profesionale și atestarea minuțioasă a polițiștilor în funcție.* Testarea integrității profesionale reprezintă o metodă de verificare periodică a modului în care funcționarul public cu statut special își respectă obligațiile profesionale sau de conduită, precum și o metodă de identificare, evaluare și înlăturare a vulnerabilităților și riscurilor care îl determină să comită acte de corupție, acte conexe corupției sau fapte de comportament corupțional, ori să admită influențe necorespunzătoare în legătură cu exercitarea atribuțiilor sale de serviciu, constând în crearea de situații virtuale, similare celor cu care acesta se confruntă în exercitarea atribuțiilor de serviciu, materializate prin operațiuni disimulate, circumstanțiate de comportamentul acestuia, în vederea stabilirii reacției și a conduitei adoptate.

Potrivit art.30 din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, activitatea și conduita funcționarului public cu statut special sunt evaluate o dată pe an, iar concluziile se consemnează în fișa de evaluare a performanțelor profesionale, cu acordarea unuia din următoarele calificative: „foarte bine”, „bine”, „satisfăcător”, „nesatisfăcător”. Printr-o astfel de modalitate, și în funcție de rezultatele evaluării performanțelor profesionale ale funcționarului public cu statut special se iau în considerare la luarea deciziilor cu privire la: a) stabilirea indemnizațiilor, a sporurilor și a altor suplimente la salariu; b) promovarea în funcție; c) acordarea gradelor speciale; d) conferirea categoriilor de calificare; e) participarea la programe de formare profesională; f) încetarea raportului de serviciu [5]. Astfel, conducerea prin intermediul subdiviziunilor specializate verifică dacă un polițist în funcție este la nivelul corespunzător de

to admit such situations in the future, we consider that teachers, trainers, must emphasize the motivation of students, audiences in order to promote the correctness of all actions that fall within the competence of the police. In this sense, in the discipline such as “Ethics and deontology of the police”, “Prevention of corruption offenses” are welcomed and welcomed the increase in the number of hours.

3. *Verification, testing of professional interference and thorough attestation of the police officers in office.* Professional integrity testing is a method of periodically verifying the manner in which the civil servant with special status complies with his professional or conduct obligations, as well as a method of identifying, assessing and removing vulnerabilities and risks that lead him to commit acts of corruption, acts related to corruption or acts of corrupt behavior, or to admit inappropriate influences in connection with the exercise of his duties, consisting in creating virtual situations, similar to those he faces in the exercise of duties, materialized by covert operations, circumscribed by the behavior in order to establish the reaction and the conduct adopted.

According to art. 30 of the Law on the civil servant with special status within the Ministry of Internal Affairs, the activity and conduct of the civil servant with special status are evaluated once a year, and the conclusions are recorded in the professional performance evaluation form, with one of the following ratings: “very good”, “good”, “satisfactory”, “unsatisfactory”. In such a way, and depending on the results of the evaluation of the professional performances of the civil servant with special status, they are taken into account when making decisions regarding: a) establishing the indemnities, bonuses and other salary supplements; b) promotion; c) granting special degrees; d) conferring the qualification categories; e) participation in professional training programs; f) termination of the employment relationship [5]. Thus, the management of the institution through the specialized subdivisions verifies whether a police officer in office is at the appropriate level of training and has those professional skills that will allow him to continue working. However,

pregătire și dispune de acele abilități profesionale, care să-i permită desfășurarea activității în continuare. Or, un polițist mereu trebuie să dispună de un bagaj vast de cunoștințe teoretice și deprinderi practice. Un polițist bun, integru, disciplinat trebuie de fiecare dată să fie promovată, iar unul care nu face față atribuțiilor și sarcinilor sale, stagnând în acest fel activitatea de serviciu și buna imagine a poliției, trebuie sancționat conform rigorilor legii, inclusiv prin încetarea raportului de serviciu.

4. *Verificarea veniturilor și proprietăților polițistilor.* Polițistii trebuie să fie corecți cu organele de stat în ceea ce privește declararea veniturilor și proprietăților. Această responsabilitate este prevăzută și în actele normative și anume în art. 26 alin. (1) lit. i) al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, unde se menționează că polițistul își desfășoară activitatea profesională în interesul și în sprijinul persoanei, comunității și al instituțiilor statului, exclusiv pe baza și în executarea legii, fiind obligat să depună declarația de avere și interese personale în modul și în condițiile prevăzute de lege. Venitul unui polițist, de regulă, se limitează la salariu, sporurile la salariu și, după caz, cel obținut din activitatea științifică și didactică. Nu poate un polițist cu un salariu mic să-și suplinească proprietatea cu o mașină de lux, terenuri, cu casă ce seamănă a palat sau apartamente cu suprafețe mari la un preț declarat simbolic, invocând diverse contracte fictive și simulate de donație, împrumut etc.

Implicarea de persoane, în special a membrilor de familie, a afinilor, la fel prezintă actualmente o problemă în verificarea proprietăților polițistilor, în pofida faptului că legea îi obligă să declare veniturile obținute împreună cu membrii familiei pe parcursul perioadei de declarare. Polițistii care declară veniturile și proprietățile trebuie să fie de bună credință, iar când se constată viceversa, ține de competența Autorității Naționale de Integritate de a efectua un control pe marginea fiecărui caz [8].

De aceea oportun ar fi ca organele de resort să verifice mai riguros proprietățile la faza incipientă, atunci când un candidat accede în funcția de polițist. Astfel, se poate de monitorizat mai eficient cele dobândite pe parcurs și de stabilit,

a police officer must always have a vast baggage of theoretical knowledge and practical skills. A good, honest, disciplined police officer must always be promoted, and one who does not cope with his duties and tasks, thus stagnating the service activity and good image of the police, must be sanctioned according to the rigors of the law, including terminating the report. service.

4. *Checking police officers' income and property.* Police officers must be fair to state bodies regarding the declaration of income and property. This responsibility is also provided in the normative acts, namely in art. 26 para. (1) lit. i of the Law on the activity of the Police and the statute of the police officer, where it is mentioned that the police officer carries out his professional activity in the interest and support of the person, community and state institutions, exclusively on the basis and in the execution of the law. personal interests in the manner and under the conditions provided by law. The income of a police officer, as a rule, is limited to the salary, the salary increases and, as the case may be, the one obtained from the scientific and didactic activity. A low-paid police officer cannot supplement his property with a luxury car, land, a palace-like house or large-scale apartments at a price declared symbolic, invoking various fictitious and simulated contracts for donation, loan, etc.

The involvement of people, especially family members, relatives, is also currently a problem in verifying the property of police officers, despite the fact that the law requires them to declare the income obtained with family members during the reporting period. Police officers who declare income and property must be in good faith, and when the opposite is found, it is within the competence of the National Integrity Authority to carry out a control on each case [8].

Therefore, it would be appropriate for the relevant bodies to check the properties more rigorously at the beginning phase, when a candidate enters the position of police officer. Thus, it is possible to monitor more efficiently those acquired along the way and to establish, at the same time, the origin of these goods. The police officer who owns certain goods whose origin cannot be

totodată, proveniența acestor bunuri. Polițistul care are în proprietate anumite bunuri a căror proveniență nu poate fi justificată, poate trezi, în opinia comună, anumite suspiciuni că nu este o persoană integră și că a comis sau a fost implicată în acte de corupție.

Statul trebuie de fiecare dată să acționeze prompt în situația în care un polițist nu a declarat veniturile și proprietățile obținute, sau, mai cu seamă, le-a declarat fraudulos, tăinuind anumite bunuri. Or, conform art. 3 alin. (1) lit. g) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale din 17.06.2016, printre subiecții obligați să-și declare averile și interesele personale se regăsesc și funcționarii publici, inclusiv cei cu statut special [6]. Încălcarea prevederilor legii privind declararea averii și a intereselor personale atrage răspundere disciplinară, contravențională, civilă sau penală, după caz.

5. *Promovarea pe scară largă a educației anticorupție.* Una dintre formele de prevenire a fenomenului corupției o constituie educația anticorupție. Utilizarea educației ca formă de prevenire a corupției în organele de stat în general și cele ale poliției în special, este indispensabilă în societatea noastră, deoarece comportamentul coruptibil este determinat, tot mai mult în ipostaza actuală a fenomenului, nu numai de factori externi, obiectivi, ci deja de o motivație internă, stabilă și autoeficientă.

Este necesar întreprinderea unor măsuri comune de prevenire a corupției în Ministerul Afacerilor Interne prin educație, la care să participe atât reprezentanții instituțiilor publice, cât și cei ai societății civile. Păturile largi ale populației sunt în stare să determine comportamentul celor din structurile polițienești, având capacitatea de a influența corectarea necesară a anumitor funcționari publici, funcționari publici cu statut special și luarea unor decizii corecte, în limitele cadrului legal.

Problemele legate de corupție nu pot fi rezolvate peste zi și de unul singur sau de un cerc restrâns de persoane, ci printr-o acțiune socială largă, adică prin eforturile comune ale mai multor grupuri sociale vizate. În aceste condiții, devine decisivă găsirea căilor de îmbinare a tăriei indivi-

justified, may arouse, in the common opinion, certain suspicions that he is not an integral person and that he has committed or been involved in acts of corruption.

The state must always act promptly in the event that a police officer did not declare the income and property obtained, or, in particular, declared them fraudulently, concealing certain goods. Or, according to art. 3 para. (1) lit. g of the Law on the declaration of wealth and personal interests of 17.06.2016, among the subjects obliged to declare their personal wealth and interests are also civil servants, including those with special status [6]. Violation of the provisions of the law on the declaration of property and personal interests entails disciplinary, contravenational, civil or criminal liability, as the case may be.

5. *Wide promotion of anti-corruption education.* One of the forms of preventing the phenomenon of corruption is anti-corruption education. The use of education as a form of corruption prevention in state bodies in general and those of the police in particular, is indispensable in our society, because corruptible behavior is increasingly determined in the current context of the phenomenon, not only by external, objective factors. but already with an internal, stable and self-efficient motivation.

It is necessary to take common measures to prevent corruption in the Ministry of Internal Affairs through education, in which both representatives of public institutions and those of civil society participate. Wide sections of the population are able to determine the behavior of those in the police structures, having the ability to influence the necessary correction of certain civil servants, civil servants with special status and making correct decisions, within the legal framework.

Problems related to corruption cannot be solved in a single day or by a small circle of people, but can be solved through broad social action, ie through the joint efforts of several targeted social groups. In these conditions, it becomes decisive to find ways to combine individual strength in a social action.

We do not deny that anti-corruption education is not currently promoted, but in our opin-

duale într-o acțiune socială.

Nu negăm faptul că la momentul actual nu este promovată educația anticorupție, însă în opinia noastră ea necesită o abordare mai largă.

Concluzii. Ministerul Afacerilor Interne, în contextul unei eventuale reformări (reorganizări), necesită o viziune și o concepție individuală, separată, care ar oferi tinerilor polițiști, celor care tind de a accede în această funcție, un climat favorabil de activitate. Un asemenea climat ar fi posibil prin eradicarea corupției din cadrul Ministerului Afacerilor Interne prin intermediul eforturilor comune – ale tuturor polițiștilor, societății, instituțiilor de învățământ din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, dar și prin sârguința individuală a fiecăruia, exprimată prin conștiința corectă.

De aceea, urmând pașii menționați supra, în opinia noastră se vor obține rezultate vizibile și eficiente în Ministerul Afacerilor Interne, iar această instituție a statului va redobânda din nou acea imagine de odinioară, unde poliția stătea la straja intereselor societății și apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei.

ion a broader approach is needed.

Conclusions. The Ministry of Internal Affairs of the Republic of Moldova, in the context of a possible reform (reorganization), requires an individual, separate vision and conception, which would offer young police officers, those who tend to access this position, a favorable climate of activity. Such a climate would be possible by eradicating corruption within the Ministry of Internal Affairs through joint efforts - of all police officers, society, educational institutions within the Ministry of Internal Affairs, but also by the individual diligence of each, expressed through the right conscience.

Therefore, following the steps mentioned above, in our opinion, visible and efficient results will be obtained in the Ministry of Internal Affairs, and this state institution will regain that image of the past, where the police stood guard over the interests of society and defended fundamental rights and freedoms of the person.

Referințe bibliografice

Bibliographical references

1. Gațcan, I. Corupția ca fenomen social și mecanisme anticorupție (Cazul Republicii Moldova). Teza de doctor în sociologie. Chișinău, Biblioteca USM, 2015. 158 p.
2. Hotărârea CSM nr. 748/36 din 20.11.2012 cu privire la aprobarea listei angajaților instanțelor judecătorești și Consiliului Superior al Magistraturii, care necesită îmbunătățirea condițiilor de trai. [online]. [citat 11.03.2021]. Disponibil: <https://www.csm.md/ro/hotaririle/hotarari-csm.html>.
3. Hotărârea Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea unor instituții publice de învățământ din subordinea Ministerului Afacerilor Interne nr. 429 din 24.06.2020.
4. Legea Republicii Moldova cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 42-47. [citat la 10.03.2021]. Disponibil: lex.justice.md/md/346886/
5. Legea Republicii Moldova privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16.12.2016. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 40-49. [citat la 10.03.2021]. Disponibil: lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&id=368811
6. Legea Republicii Moldova privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016. În: Monitorul Oficial al Re-

- publicii Moldova, 2016, nr. 245-246. [citată la 10.03.2021]. Disponibil: lex.justice.md/md/366046/
7. Legea Republicii Moldova privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270 din 23.11.2018. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 441-447. [citată la 10.03.2021]. Disponibil: lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&id=378184
 8. Legea Republicii Moldova cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 245-246. [citată la 10.03.2021]. Disponibil: lex.justice.md/md/366044/
 9. Raport de cercetare. Barometrul Opiniei Publice din noiembrie 2015. [online]. Institutul de Politici Publice. [citată 11.03.2021]. Disponibil: http://ipp.md/public/files/Barometru/Brosura_BOP_11.2015.
 10. Raportul de activitate al CNA 2019 [citată 11.03.2021]. Disponibil: [Raport_CNA_2019_ro_engl.pdf](#).
 11. Salariul mediu în Republica Moldova a crescut cu 10% în 2020. Care sunt cele mai plătite profesii (zugo.md) [citată 11.03.2021]. Disponibil: Salariul mediu în Republica Moldova a crescut cu 10% în 2020. Care sunt cele mai plătite profesii | ZUGO.

Despre autor:

Marcel BOȘCANEANU
doctor în drept,
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI
e-mail: marcel842002@mail.ru

About author:

Marcel BOȘCANEANU
PhD,
Academy “Ștefan cel Mare” of MIA,
e-mail: marcel842002@mail.ru